

Laurentius waarschuwt voor een nieuwe (wereld)oorlog

Zaterdag 21 juni 1919

'[Er] dreigt 't spook van een wereldrevolutie. Slechts weinigen wenschen 'de zegeningen' van 't bolsjewisme, waarop de revolutie heel gemakkelijk kan uitloopen. Aan de andere zijde [...] verrijst voor ons oog 't schrikwekkende beeld van de catastrofe, die ons te wachten staat over een aantal jaren, als Duitschland zich eenigszins hersteld zal hebben. Immers [...] de haat tegen den overwinnaar, die zulk een machtsvrede opgelegd heeft zal sterker zijn dan de afschuw van en de vrees voor een nieuwen oorlog. En we moeten niet denken aan zulk een nieuwen Europeeschen oorlog. De vier wijze heeren te Parijs kunnen gemakkelijk zeggen, dat 't Duitsche volk moet boeten voor 't feit, dat het steeds zijn machthebbers gesteund heeft.

Theoretisch is de vrede, die [...] Frankrijk, Engeland en de VS oplegt] heel juist. Maar toch zou 't een blijk van wijs staatmansbeleid geweest zijn, indien de Raad van Vier voor een verzoeningsvrede zijn werkkraft gegeven had. Dan zou er nog wel iets van terecht gekomen zijn van de idealen van Wilson omtrent een Volkerenbond en omtrent 't voorkomen van oorlogen. Maar nu?! [...] Die imperialistische regeeringen zijn een vloek voor de volkeren. 't Wordt werkelijk hoog tijd, dat al zulke imperialistische regeerders aan de hoogste boomen opgeknoopt worden.

[...] 't Is om te juichen, dat in de landen der Geallieerden, in 't bijzonder in Frankrijk en Italië, de arbeiders tot staking overgaan. Zij moeten 't zoo benauwd krijgen, die regeerders, dat zij niet anders kunnen dan de wereld een rechtsvrede te geven, al moet 't hun dan ook met de revolver in de vuist worden afgedwongen. 't Is om te juichen, dat in Italië alle onderwijzers staken (zij 't dan niet dadelijk uit protest tegen de Vredesvoorwaarden), want in de benauwdheid moeten komen die ver- vloekte imperialisten in Italië. 't Is om te juichen, dat mijnwerkers in Frankrijk 't werk neergelegd hebben, want Clemenceau, de tijger, moet gedwongen worden tot matiging. 't Is om te juichen, dat in Engeland 'n staking dreigt in de machine en scheepsbouw industrie, want Lloyd George moet in zulke moeilijkheden komen, dat hij niet anders kan doen, dan de wereld den vrede te geven, waarop zij recht heeft.

28 juni 1919

[Woensdag 25 Juni.] Zoo is de vrede er dan eindelijk! Maar niet met gejuich binnen gehaald, tenminste in Duitschland niet zoo min als in de neutrale landen! Dat men zich te Parijs verheugd heeft toen bekend werd, dat Duitschland zou teekenen, is te begrijpen. De atmosfeer zal daar geheel opgezuiverd zijn — want, de idee, den oorlog weer eens te beginnen en Duitschland verder te moeten binnenrukken, zal toch weinig aanlokkelijks gehad hebben. Misschien had generaal Foch er nog op gehoopt, den toch reeds absoluut weerloozen tegenstander nog eens flink te knauwen - 't meerendeel van

de bevolking der Geallieerde landen zal toch wel eenigszins teruggehuiverd zijn voor een nieuwen veldtocht. Zoo is te verklaren, dat men te Parijs elkaar van bijdschap omhelsde, elkaar gelukwenschte, alsof we door dezen vrede den hemel op aarde verkregen hadden!

Dan zal er bij de Parijzenaars wel bijgekomen zijn een soort leedvermaak, met haat gemengd over 't feit, dat die "verdoemde Boches" hun trekken nu eens thuis gekregen hebben. We zijn in die 49 jaar, die ons scheiden van den Fransch-Duitschen oorlog, inderdaad wel in beschaving vooruitgegaan!! Die haat en dat leedvermaak liggen ook opgesloten in de woorden van Clemenceau, die hij sprak tegen de hem omringende ministers en persvertegenwoordigers, toen hem het bericht, dat Duitschland zou teekenen, gewerd. "Mijne heeren, op dit oogenblik heb ik 49 jaar gewacht". Negen en veertig jaar heeft dus 't vuur der Fransche Vaderlandsliefde (!) in de borst van dezen man gegloeid. Negen en veertig jaar heeft de haat tegen Duitschland den boezen van dezen man verscheurd, heeft hij gezind op middelen om de schande zijn land aangedaan te wreken. Voorwaar, liefde en haat liggen wel vlak naast elkander!